

Karlshamns kommun

Översiktlig granskning av delårsbokslut per 2020-08-31

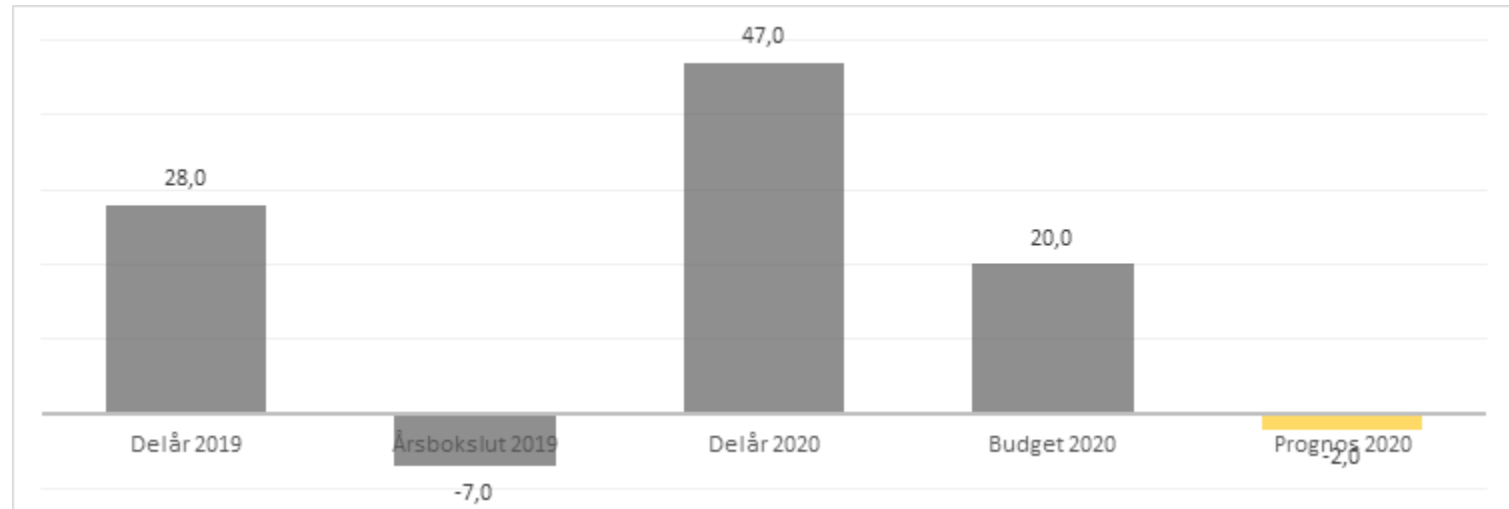
Syfte med granskningen

- ▶ EY har på uppdrag av kommunrevisionen i Karlshamns kommun genomfört en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2020-08-31.
- ▶ Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.
 - ▶ Är delårsrapporten upprättad enligt god redovisningssed och ger en rättvisande bild av resultat och ställning?
 - ▶ Kan ett balanserat resultat nås vid årets slut?
 - ▶ Uppnås fastställda finansiella mål?
 - ▶ Har verksamheten bedrivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för verksamheten uppnås?

Bokslutsprocessen

- ▶ Granskningen av delårsrapporten genomfördes under oktober 2020 och har omfattat följande:
 - ▶ Analytisk granskning
 - ▶ Intervjuer med ansvariga
 - ▶ Stickprovsvis genomgång av bokslutsdokumentation och avstämning av stödjande underlag
- ▶ Rapporten är begränsad till väsentliga avvikelser och omfattar kommunens bokslut.
- ▶ Vår bedömning är att dokumentationen av delårsbokslutet är god.

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret (mkr)

- ▶ Resultatet för perioden januari-augusti 2020 uppgår till 47,0 mkr (resultatet för motsvarande period 2019 var 28,0 mkr).
- ▶ Prognosen för 2020 uppgår till -2,0 mkr, vilket är 22 mkr lägre än budget.

Resultat för perioden jan-aug 2020 jämfört med perioden föregående år

	Utfall t.o.m. 2020-08	Utfall t.o.m 2019-08	Skillnad
Nettokostnad exkl. avskrivningar	-1 247,0	-1 208,0	39,0
Avskrivningar	-61,0	-61,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 308,0	-1 269,0	39,0
Skatteintäkter	995,0	999,0	-4,0
Generella statsbidrag och utjämning	352,0	292,0	60,0
Finansnetto	8,0	6,0	2,0
Årets resultat	47,0	28,0	19,0

- ▶ Verksamhetens nettokostnad har ökat jämfört med föregående år med -39 mkr. dvs 3,2%.
- ▶ Skatteintäkter är i nivå med föregående år emedan generella statsbidrag och utjämning är högre än föregående år. Kommunen har fått generella och riktade statsbidrag för att kompensera för merkostnader p.g.a. Covid-19. De generella bidragen har intäktsförts vid avisering och är upptaget till 8/12 per 2020-08-31. Ökningen mellan åren är 17 %.

Prognos jämfört med budget 2020

	Prognos helår 2020	Budget helår 2020	Avvikelse	Utfall helår 2019
Nettokostnad exkl. avskrivningar	-1 946,0	-1 890,0	-56,0	-1 952,0
Avskrivningar	-97,0	-97,0	0,0	-93
Verksamhetens nettokostnader	-2 042,0	-1 987,0	-55,0	-1 952,0
Skatteintäkter	1 496,0	1 513,0	-17,0	1 499,0
Generella statsbidrag och utjämning	533,0	485,0	48,0	436
Finansnetto	11,0	8,0	3,0	10
Årets resultat	-2,0	20,0	-22,0	-7,0

- ▶ Totalt prognosticeras ett resultat som är 22 mkr lägre än budget.
- ▶ Nettokostnaden i prognosen är 56 mkr högre än budgeterat. Skatteintäkter understiger budget med 17 mkr.
- ▶ De negativa posterna kompenseras delvis genom ökade statsbidrag.
- ▶ Det finns ett antal osäkra faktorer i prognosen t ex utveckling av skatteintäkter, omfattningen av generella statsbidrag och riktade bidrag med anledning av Covid-19 samt ej slutförhandlade löneavtal.

Effekter på resultat avseende Covid-19

- ▶ Pandemin Covid-19 har haft påverkan på resultatet genom att verksamheter påverkats.
- ▶ Kommuner kan söka om medel hos Socialstyrelsen för merkostnader med anledning av Covid-19 (31 augusti samt 30 november är ansökningstillfällena).
- ▶ Karlshamns Kommun har skickat ansökan för första tillfället, totalt 9,2 mnkr och tagit med 4,0 mnkr i delårsrapportens helårsprognos.
- ▶ Ansökan avser endast vissa kostnader.
- ▶ Riksdagen har beslutat om extra tillskott till kommunerna och aviserade tillskott för Karlshamn uppgår till 58,9 mnkr varav 39,3 mnkr har bokats upp i delårsperioden.

Driftbudgetavräkning, prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mkr	Avvikelse Prognos/b udget
Nämnder	
Kommunfullmäktige	1,0
Överförmyndarnämnd	1,0
Kommunstyrelse	-5,0
Utbildningsnämnd	-11,0
Teknik och fritidsnämnd	-6,0
Omsorgsnämnd	-3,0
Arbete och välfärd	-52,0
Summa nämnder	-74,0
Finansförvaltning	
Pensioner	17,0
Skatter, generella statsbidrag	30,0
Finansiella intäkter	1,0
Finansiella kostnader	1,0
Jämförelsestörande poster	3,0
Anslag till förfogande	-1,0
Summa finansförvaltning	51
Total avvikelse, årets resultat	-22,0

Avvikelser mellan prognos och reviderade budgetramar framgår i tabell

Utbildningsnämnd (-11,0 mkr)

- ▶ Utbildningsnämnden visade i februari en prognos för helår på -37,8 mnkr. Budgeten förstärktes april med 21 mnkr. Anpassningar har skett av verksamheten under året. Avvikelserna har minskat då interkommunal ersättning och ersättning till fristående verksamheter inte blir lika höga som befarat. Osäkerhet finns i prognosen.

Teknik och fritidsnämnd (-6,0 mkr)

- ▶ Tekniska verksamheten rapporterar viss osäkerhet i utfall för vinterväghållning, underfinansierad verksamhet.
- ▶ Fritidsenheten påverkas av Covid-19, lokalavbokningar, stängt utebad, ökade kostnader för lokalbidrag.

Driftbudgetavräkning, prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mkr	Avvikelse Prognos/b udget
Nämnder	
Kommunfullmäktige	1,0
Överförmyndarnämnd	1,0
Kommunstyrelse	-5,0
Utbildningsnämnd	-11,0
Teknik och fritidsnämnd	-6,0
Omsorgsnämnd	-3,0
Arbete och välfärd	-52,0
Summa nämnder	-74,0
Finansförvaltning	
Pensioner	17,0
Skatter, generella statsbidrag	30,0
Finansiella intäkter	1,0
Finansiella kostnader	1,0
Jämförelsestörande poster	3,0
Anslag till förfogande	-1,0
Summa finansförvaltning	51
Total avvikelse, årets resultat	-22,0

Avvikelser mellan prognos och reviderade budgetramar framgår i tabell

Arbete och välfärd (-52,0 mkr)

- ▶ Avvikelsen bedöms främst hänföras från att LSS verksamheten har under året fått ökade kostnader inom de interna och externa delarna för boende. Orsaken bedöms till stor del bero på att bygglov har överklagats och bidragit till en tröghet i processen för färdigställande av boende. Även verksamheterna introduktion och ensamkommande bidrar till underskott som till stor del bedöms bero på minskade intäkter.

Skatter, generella statsbidrag (+30,0 mkr)

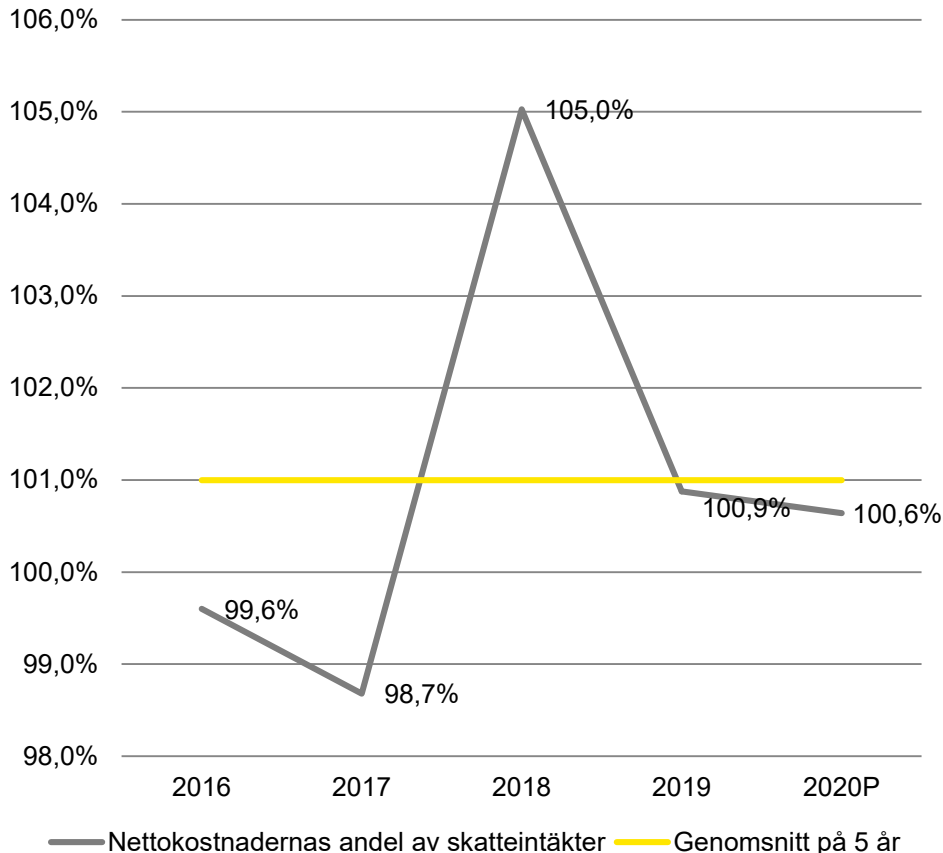
- ▶ Budgeterade skatteintäkter och generella bidrag, har en positiv helårsavvikelse om 30,4 mkr, enligt prognos från SKR 20-08-24, vilket innebär en ökning med 29 mkr mot prognos i april. I Helårsprognosen ingår ersättning från sjuklönekostnader april-september, samt nedsättning av arbetsgivaravgifter mars-juni, även uppskattade statsbidrag för merkostnader för Covid-19.

Strategiska frågor

Strategiska frågor: Utveckling Nettokostnadsandel

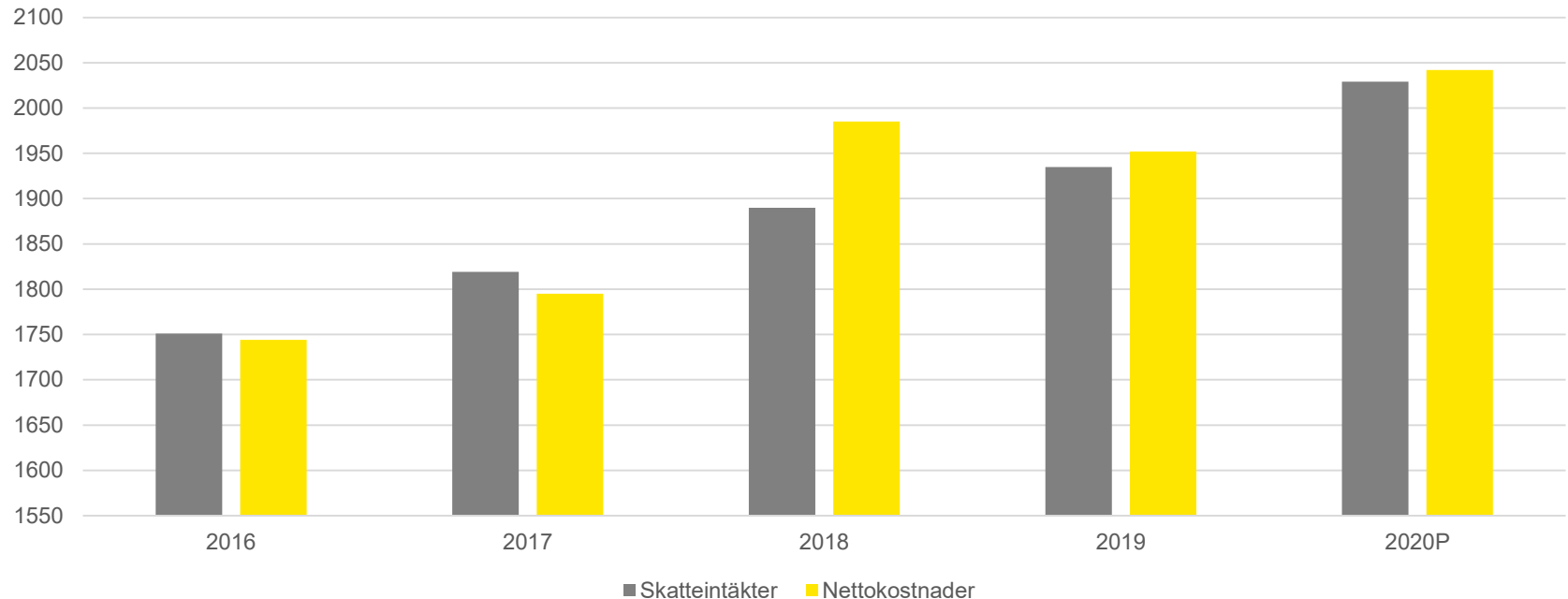
Nettokostnadernas andel 2016-2020

- ▶ Grafen visar nettokostnadernas andel av skatteintäkter. Måttet mäter om verksamheten bär sig och ger ett överskott för framtida investeringar.
- ▶ För 2020 beräknas nettokostnaderna uppgår till 100,6% av skatteintäkterna
- ▶ Vid mätning över perioden 2016-2020 konstateras att medelvärdet uppgår till 101%.
- ▶ 2020 har kommunen erhållit högre statsbidrag men nettokostnaderna överstiger ändå skatteintäkter och generella statsbidrag och ligger ungefär på ett genomsnitt av de senaste fem åren.

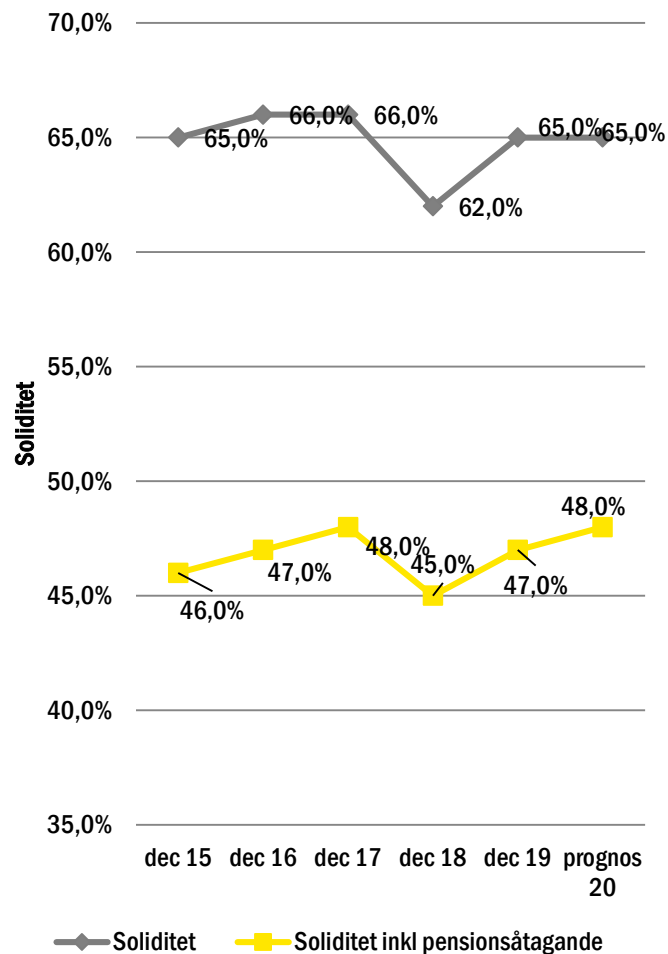
Strategiska frågor: Nettokostnader och skatteintäkter/generella statsbidrag

Nettokostnader och skatteintäkter/generella statsbidrag

- ▶ **Nettokostnaderna ökar i högre takt än skatteintäkter och generella statsbidrag sedan 2018. Utvecklingen är oroande.**

Strategiska frågor: Soliditet

- ▶ **Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, är 65% vid årsskiftet 2020-08-31 i enlighet med prognosen i delårsrapporten.**
- ▶ **Då kommunen använder sig av den s.k. blandmodellen för redovisningen av pensionsförpliktelser redovisas en del av pensionsförpliktelsen som en ansvarsförbindelse.**
- ▶ **Om den delen som redovisas som en ansvarsförbindelse beaktas i soliditetsberäkningen prognostiseras utfallet bli cirka 48 % vid årets slut vilket är en ökning på 1 procentenhet.**

God redovisningssed

COVID-19

▶ Extra tillskott har aviserats 2020 till kommunerna

▶ Staten har hittills aviserat/beslutat om extra tillskott till Karlshamns kommun under 2020 enligt tabellen till höger, varav 42,4 mnkr är kopplat till Covid-19.

Åtgärd	mnkr
Riksdags beslut februari, utbet. mars	5,5
Aviserat 20 januari	11,0
Aviserat 2 april	33,0
Aviserat 18 maj	9,4
Avsättning till periodiseringsfond (prognos)	5,6
SUMMA	64,5

God redovisningssed

▶ Intäktsredovisning

- ▶ Kommunen har tillämpat samma redovisningsprinciper vid upprättandet av delårsrapporten 2020-08-31 som i årsredovisningen 2019.
- ▶ Rådet för Kommunal Redovisnings (RKR) rekommendation R2 (intäkter) som trädde i kraft 1/1-2020 anger att när en kommun erhåller gatukostnads- och exploateringsersättningar så ska dessa redovisas som intäkt i sin helhet när det **inte längre föreligger en förpliktelse mot finansiären**. Dvs. när kommunen enligt en gatukostnadsutredning eller exploateringsavtal har fullföljt sina förpliktelser mot finansiären så föreligger inte längre någon skuld mot denna och de erhållna medlen ska sålunda intäktsföras.
- ▶ Logiken i detta är att när posten inte längre uppfyller definitionen av att vara en skuld så ska den intäktsredovisas.

God redovisningssed, forts.

- ▶ Vi kan konstatera att Karlshamns kommun i delårsbokslutet per 31 augusti 2020 fortfarande inte gjort principförändringen/ principförändringarna fullt ut, vilket därmed är i strid med god redovisningssed.
- ▶ Kommunen har upplyst om avvikelserna från god redovisningssed under tillämpade redovisningsprinciper i årsredovisningen för 2019 (vilken en läsare av Delårsrapporten 2020 förväntas ha tillgänglig).
- ▶ Kommunen har inte upplyst om beloppsmässiga effekter på resultat och ställning om byte av princip hade gjorts.
- ▶ Effekterna på kommunens resultat och ställning går inte att bedöma eftersom kommunen inte gjort någon utredning av effekterna.

God Redovisningssed, forts.

Nyheter

RKR R17 Delårsrapport

- ▶ RKR håller på att omarbete rekommendation R17 delårsrapport. Det finns en splittrad praxis vad gäller intäktsredovisning av generella statsbidrag i delårsrapporter bland kommuner och regioner.
- ▶ I utkastet föreslås att kommun/region i delårsrapporten successivt intäktsredovisar generella statsbidrag när intäktskriterierna är uppfyllda. RKR har skickat rekommendationen på remiss och bett synpunkter på tre alternativ för intäktsredovisning:
 1. Intäktsredovisas med hela beloppet direkt vid beslutstillfället (inom redovisningsperioden).
 2. Intäktsredovisas succesivt över den kvarvarande perioden av året från och med beslutstillfället, dvs om ett generellt statsbidrag beslutas i exempelvis augusti månad så tar kommunen upp 1/5 av beloppet i augusti månads bokslut.
 3. Fördelas schablonmässigt ut med 1/12 per månad över räkenskapsåret, dvs om ett generellt statsbidrag beslutas i exempelvis augusti månad så tar kommunen upp 8/12 av beloppet i augusti månads bokslut.

God Redovisningssed, forts.

Nyheter

- ▶ Ett ytterligare ändringsförslag som föreslås i utkastet till RKR R17 är att, även om det inte finns något explicit krav på att delårsrapporten ska innehålla sammanställda räkenskaper, så ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet inte bara för kommunen utan även för kommunkoncernen.

God Redovisningssed, forts.

Nyheter

- ▶ Finansdepartementet har i september 2020 beslutat om ett kommittédirektiv (Dir. 2020:88). En särskild utredare ska bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner/regioner.
- ▶ Utredaren ska bl.a.
 - ▶ föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade,
 - ▶ undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner, och
 - ▶ föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.
 - ▶ analysera de konsekvenser som en ändrad redovisningsmodell för pensionsförpliktelser skulle få, givet att de förslag som utredaren lämnar i övrigt genomförs.
 - ▶ föreslå hur regelverket för balanskravet bör vara utformat,
 - ▶ föreslå hur balanskravsresultatet ska beräknas och regleras,
 - ▶ bedöma om resultatutjämningsreserver bör bli obligatoriska och lämna förslag på hur regelverket om resultatutjämningsreserver i övrigt bör vara utformat,
- ▶ Uppdraget ska redovisas senast den 24 september 2021

God redovisningssed

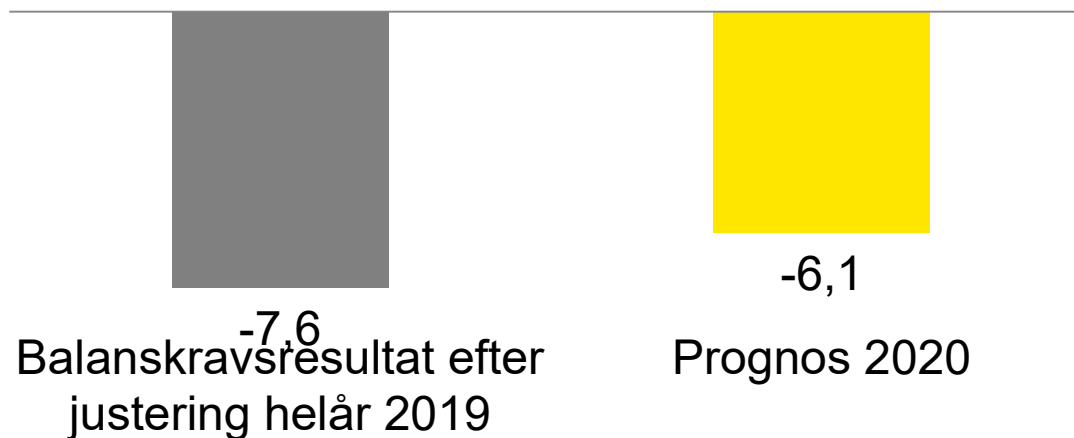
- ▶ Inför upprättandet av delårsbokslutet har ekonomiavdelningen, i likhet med tidigare år, upprättat en bokslutsinstruktion. Fastställd rapporteringsplan finns inlagt i kommunens Processtöd vilken säkerställer att alla konton tillförs dokumentation och avstämningar i samband med upprättande av bokslut.
- ▶ Enligt uppgift tillämpar kommunen fullt ut de redovisningsprinciper som följer av nya redovisningslagstiftningen enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.
- ▶ Vi har översiktligt granskat kommunens avstämningar per 2020-08-31. Vi konstaterar att bokslutsprocessen och avstämning av konton är väl dokumenterade.
- ▶ Vi konstaterar att ändamålsenliga avstämningar har skett och att delårsbokslutet kan ligga till grund för prognosen.
- ▶ Beträffande Exploateringsprojekt och effekter av denna redovisning har inte bedömning kunnat göras för justering av värdet i balansräkningen. Detta arbete pågår och beräknas vara färdigt till årsskiftet. Effekterna av redovisningen kan inte bedömas i delåret.

God ekonomisk hushållning

Balanskrav

- ▶ I delårsrapportens resultatutveckling och analys finns en redogörelse över det förväntade balanskravsresultatet för räkenskapsåret 2020.
- ▶ Kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas inte bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång.
- ▶ 2019 beslutades att använda Resultatutjämningsreserven (RUR) för att täcka det negativa Balanskravsresultatet. För täckning av negativt balanskravsresultat måste villkoren för att ta RUR:en i anspråk vara uppfyllda. RUR uppgår per 2019-12-31 till 118 mnkr.

God ekonomisk hushållning – Finansiella mål

Kommunen har följande fastställda finansiella mål

- ▶ Resultatnivån ska vara minst 1,0 % av skatte- och bidragsintäkter över en femårsperiod.
- ▶ Soliditeten skall uppgå till minst 60 % i genomsnitt över en femårsperiod, exkl pensionsförpliktelser som inte redovisats bland skulder och avsättningar.
- ▶ Ekonomi i balans mellan intäkter och kostnader är en grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Om resultatet i prognosen överensstämmer med utfallet för helåret 2020 kommer de finansiella målen inte att uppnås med tillfredsställande resultat.

Kommentarer till måluppfyllelsen

- ▶ Kommunen bedöms klara målet om soliditet på minst 60% i genomsnitt över en 5 års period. Bedömningen är att kommunen inte kommer att klara ett resultat på lägst 1 % av summan skatte- och bidragsintäkter över en femårsperiod.
- ▶ Kommunen har obalans mellan intäkter och kostnader. Nämnder redovisar budgetavvikelse på -73,7 mnkr. Finansförvaltningens positiva budgetavvikelse på +51,4 mnkr ger en budgetavvikelse på -22,3 mnkr. Totalt sett är prognosen för helåret 2020 -2,3 mnkr.
- ▶ Med hänsyn till beslutad investeringsnivå hade överskottsmålet behövt vara 3-4 % för att behålla soliditet på samma nivå.

God ekonomisk hushållning - verksamhetsmål

- ▶ Kommunfullmäktige har beslutat om kommunens mål och budget för 2020 och planåren 2021-2022. I december 2018 beslutade kommunfullmäktige om kommunprogram med inriktningsmål för mandatperioden 2019-2022.
- ▶ Från och med 2019 beslutar kommunfullmäktige om 5 inriktningsmål.

Inriktningsmål	Måluppfyllelse
Karlshamn tar ansvar för morgondagens samhälle	Sammanfattningsvis bedöms att måluppfyllelsen inte är total men på väg mot god
Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet	Sammanfattningsvis bedöms att måluppfyllelsen är god.
Karlshamn ger utrymme för hållbar utveckling och entreprenörskap	Sammanfattningsvis är måluppfyllelsen på gränsen till god.
Karlshamn är en plats för trygghet och livskvalitet	Sammanfattningsvis god måluppfyllelse
Karlshamns kommun är en effektiv och innovativ organisation	Sammanfattningsvis kan måluppfyllelsen betecknas som god inom vissa områden men sämre när det gäller långsiktigt hållbar ekonomi och ökad sjukfrånvaro.

Kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning

- ▶ Den övergripande bedömningen är att kommunen inte har en god ekonomisk hushållning utifrån det ekonomiska resultatet.
- ▶ För verksamheternas kvalitet och resultat redovisas en förhållandevis god måluppfyllelse.

Sammanfattning

Utfall och kostnadsutveckling

- ▶ Resultatet per 31 augusti 2020 uppgår till 47 mnkr och i prognosen för helåret 2020 uppgår det till -2 mnkr.
- ▶ Året har påverkats av Covid 19 både i form av ökade kostnader men även ökade intäkter såsom generella stadsbidrag och bidrag för kostnadstäckning. Utvecklingen av COVID-19 pandemin kommer att fortsätta att påverka kommunens ekonomi och innebär en osäkerhet i lämnad prognos.
- ▶ I enligt med prognosen för 2020 förväntas verksamhetens nettokostnader uppgå till 100,6% av skatteintäkterna att jämföra med 100,9% för 2019. Utvecklingen är oroande.

God redovisningssed

- ▶ Sedan 1 januari 2019 gäller Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt uppdaterad rekommendation RKR R17 Delårsrapport som behandlar kommuners delårsrapportering. Vi bedömer, att kommunens delårsrapport uppfyller kraven i RKR:s rekommendation.
- ▶ Kommunen följer inte RKR R2 Intäkter vilken reglerar redovisning av t.ex. gatukostnadsersättningar och när intäkter för exploateringsrätter skall redovisas. Kommunen upplyser om detta i redovisningsprinciperna i årsredovisningen men avvikelserna framgår inte av delårsrapporten.

Verksamheternas budgetavvikelse

- ▶ Verksamheternas totala prognostiserade budgetavvikelse uppgår till -74,0 mnkr. Negativa budgetunderskott konstateras för Kommunstyrelsen (-5) Utbildningsnämnden (-11) Teknik och Fritidsnämnd (-6) Omsorgsnämnd (-3) och Nämnden för arbete och Valfärd (-52).
- ▶ Finansförvaltning redovisar positiv avvikelse på 51 mnkr varav skatteintäkter (-17,4) och statsbidrag (+47,8).

Balanskravet och mål för god ekonomisk hushållning

- ▶ Prognosen för helåret indikerar att balanskravsresultatet kommer att uppgå till -6,1 mnkr. Det finns inget balans-kravsunderskott från tidigare år enligt KF:s beslut att använda resultatutjämningsreserven 2019. Kommunal-lagens krav på en ekonomi i balans förväntas ej bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång.
- ▶ I delårsrapporten dras slutsatsen att den sammanvägda bedömningen, att kommunen inte har en god ekonomisk hushållning utifrån det ekonomiska resultatet.
- ▶ För verksamheternas kvalitet och resultat redovisas en förhållandevis god måloppfyllelse.

Slutsats och bedömning

- ▶ Resultatet i delårsrapporten är inte i enlighet med av Kommunfullmäktige beslutade mål.
- ▶ Kommunen bedöms inte uppnå målsättningen om God Ekonomisk Hushållning för 2020.
- ▶ Kommunen gör avsteg från God Redovisningssed då RKR R2 Intäkter inte tillämpas fullt ut. Effekterna om principerna tillämpats har inte beräknats.

Karlshamn den 16 oktober 2020

Lars Starck, Auktoriserad revisor

Harald Justegård

Christoffer Johansson

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

